

1903.
január 10.

A MI LAPUNK

2-dik sz.
II. évfolyam.

MAGYARORSZÁG ÖSSZES IPAROSAINAK ÉRDEKEIT SZOLGÁLÓ HETI KÖZLÖNY
S IPARTESTÜLETEK HIVATALOS LAPJA.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 4 korona.

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

Előfizetési ár:
Félévre . . . 2 korona.

Felelős szerkesztő: Babós Elek. — Társ-szerkesztők: Lábdy Antal és König S. — Kiadja a szerkesztőség.

Szerkesztőség:
Szeged, Csekonics-utca 1.,
ahová a kéziratok küldendők.

Lap-bizottság:
Regdon Sándor
építész.
Pálfy Dániel
vasöntő és gépgyáros.
Brauswetter Ottó
óragyáros.
Braun János
hangszer-készítő.

Kiadóhivatal:
Szeged, Kárász-utca 7-ik szám.
(Braun János hangszerkészítő.)
ahová a pénzek küldendők.

A vasuti árucsarnokokról.

Ismeretes, hogy a kereskedelmi körökben országsszerint mily elkeseredést szült a Bettelheim-czégnek a kereskedelmi kormány által engedélyezett azon kizárólagos jog, mely szerint az ország összes vasuti állomásain árucsarnokok felállítására nyert engedélyt. Ismeretes olvasóink előtt az ezzel szemben tanusított álláspontunk is.

Bár a hazai ipar, főleg a kisipar szempontjából üdvösnek tartjuk a cég tervét, minék előző számunk egyikében kifejezést is adtunk; a kereskedők azonban érdekeiket sértve találták ezen egy cégnek adott kizárólagos jog által és különböző okokból intéztek támadást ellene, miáltal kényszerülve érezte magát a cég az érdekeltek megnyugtására egy jól átgondolt üzemtervet közrebocsátani, a melyben kimutatni igyekszik, hogy vállalat a helyi kereskedelemnek mi ártalmára sem leend; hogy e hájlékony elmélettel mennyire sikerült a cégnek az üzletére féltékeny kereskedelmet megnyugtani, nem a mi feladatunk kikutatni; mi a vállalatot pusztán a hazai ipar szempontjából bíráljuk el és ha az üzemtervben foglaltak becsületes végrehajtásban részesülnek, a hazai, főleg a kisiparra hasznosnak tartjuk, s ha a céget csak abban az abban hangoztatott hazai iparfejlesztés vérteli — uttörőként üdvözöljük. S bár erről még teljes meggyőződést nem szerezhettünk, s bár az ezenkezt sincsen még semmi okunk feltenni a cég működéséről, nem a mi hibánk, hogy az igeteket készpénz gyanánt tekinteni nem tudjuk; mert az iparosságot már annyi csalódás érte, a hány ígért tételt részére.

Nincs még semmi okunk a cég terveiben és azok hazafias végrehajtásában kételkednünk, de tartózkodnunk kell a még rá nem szolgált elismeréstől is. Egyelőre figyelő állást foglalunk el s ott, a hol méltatást érdemel, nem fogunk késni azzal, a hol pedig a hazai ipar sérelmét találjuk, kiméltlenül rá fogunk mutatni káros tevékenységére.

A cég beküldte lapunkhoz is azon jegyzékét, melyben beszámol a vasuti árucsarnokok

részére egy év alatt bevásárolt hazai iparcikkék értékéről. El kell ismernünk, hogy a nem is egészen két évi bevásárlásai a hazai ipar fellendüléséhez jótékonyan hozzájárult. Vajha több nagykereskedőink is buzdulnának ezen s a Bettelheim cégnek követői lennének, miáltal nagy lendületet adnának a hazai kisipar fejlődésének!

Daczára kereskedelmünk kényelemszeretetének s a hazai érdekek iránt kevés érzékkel bíró üzletembereinknek, reméljük, hogy ha egyből nem, az üzleti verseny reá fogja őket is kényszeríteni a hazai források felkutatására. Kívánjuk, hogy így legyen!

A Bettelheim Miksa és Társa cég közölte velünk azon összegeket, a melyeket a vasuti állomásokon felállított árucsarnokok részére beszerzett hazai iparcikkékre fordított 1901. évi január 1-től 1902. október 31-ig. A kereskedelmi muzeum iparfelügyeleti osztálya által felülvizsgált kimutatás adatai a következők:

1901.	Kor.	1902.	Kor.
január	12840.80	január	14737.84
február	25562.90	február	27434.72
márczius	21635.04	márczius	40505.66
április	22003.86	április	29470.70
május	25399.45	május	23680.06
junius	16521.99	junius	20585.65
julius	21892.73	julius	19883.11
augusztus	15392.17	augusztus	31175.14
szeptember	15953.58	szeptember	45215.87
október	13962.37	október	38051.12
november	13626.10	összesen	290739.87
december	19846.02		
összesen	224637.01		

E kimutatás sokkal több hitellel és értékkel bírna, ha abban befoglaltatnék, hogy mely iparcikkékből mennyi érték van képviselve, valamint azon városok, a honnan beszerezettek, ami iparosainknak ösztönzésére szolgálna.

Lehetőleg mindig csak magyar anyagokat használjunk ipar-czikkeink előállításához.

Magyar csak magyart pártoljon.

HETI NAPTÁR.

1903. január 11-től 17-ig. (Az évnek 2. hete.)

Január	11.	Vasárnap:	Higin
»	12.	Hétfő:	Taczián
»	13.	Kedd:	40 vértanu
»	14.	Szerda:	Hilár
»	15.	Csütörtök:	Pál
»	16.	Péntek:	Marczel
»	17.	Szombat:	Antal

Sorshuzások: Január 15. Szerb (dohány) sorsjegy 1888. évről, nyer. búzás, 2%-os szerb sorsj. 1881. évről, Salm herczeg sorsjegy.

Magyar élheterlenség.

A ki figyelemmel kíséri a mi ázsiai gazdálkodásunkat és a külföldit, sok oly dologra bukkan, mely megérdemelné, hogy az illetékes körök vele foglalkozzanak.

Kevés gondolkodónak kerülhetne ki figyelmét az az eléggé el nem ítéhető rossz gazdálkodás, melyet mi magyarok folytatunk még ma is minden téren.

Ipartelepeink panganak, általános a panasz, hogy a vállalatok rosszul fizetnek; általános a jövedelmező nagyobb vállalataink felszámolása, üzem-beszűntetése. És vajjon jut-e eszébe valakinek az okok mélyére pillantani?

Pár évvel ezelőtt beszűntette egyik legnagyobb ipartelepünk, a szegedi szeszgyár, üzemét a sok rossz sáfár üzérkedése miatt. E nagy vállalat a szeszfőzés mellett mellékterményeivel a marhahizlalás jövedelmező üzletét folytatta. Később a szarvasmarhák disznókká változtak; később ismét ezek is eltűntek a láthatárról s így a nagy értéket képviselő mellékterményekkel hosszú időn keresztül a tiszai halakat hizlalták és fertőzték meg a lakosság ivóvizét.

Szemeink előtt zsugorodott össze a nagy virágzó vállalat semmivé. De nem hallottunk róla, hogy hatóság, ipari és kereskedelmi tényezőink valamit tettek volna annak megmentésére.

Igy van ez országszerte.

S ha az okokat kutatjuk, majdnem mindenütt ugyanazokat találjuk: a melléktermékekre, hulladékok értékesítésére nem fordítatik kellő gond, néhol éppen semmi; másodsorban az aránytalanul nagy fizetésű elméleti s nem ritkán hűtlen kezelés.

Mennyi részvényekbe fektetett vagyon kallódik el így, mennyi szegény munkás család marad kereset nélkül, mennyi a vesztesége ezekből az államnak és a községeknek és általában nemzetgazdaságunknak? — Bajos volna hamarosan értékelnünk.

A magyar vállalatoknak, a magyar iparnak egyik lényeges baja, hogy a hulladékokat, a mellékterményeket nem értékesíti.

Például a Szegeden „Vértó“ néven ismert vágóhídi tóban mennyi érték semmisül meg a

gondatlan gazdálkodás miatt? Mennyi pénzébe kerül a városnak ezen a közegészséget veszélyeztető tónak időnkénti fertőtlenítése, lecsapolása?

Ha nem volnánk oly élheterlenség, nem hogy pénzünkbe nem kerülne, hanem még hasznót is hajtana úgy az egyeseknek, mint a városnak.

A magyar szereti majmolni az idegen nemzeteket a műveltség és divat terén s ma holnap nyoma sem marad rajtuk a magyar jellegnek. De már a józan gazdálkodás, takarékoság terén megmaradunk a magunk csökönyös magyarságunkban, pedig sokkal hasznosabb lenne, ha az idegen műveltség és divat helyett az idegen nemzetek józan gazdálkodásából sajátitanánk el valamit.

A czipész, eszmadia, szijgyártó, a hentes, mészáros stb. a szemétdombot gazdagítja hulladék-anyagaival, a helyett, hogy gondolkodnék rajta: miként értékesíthetné a bőrhulladékot, a csontokat stb.? Az asztalos, esztergályos még hasznosítja valahogy: befűt velük. A lakatos, kovács, bádogos, szabó stb. azonban teljesen hasznavehetetlennek tekinti a feldolgozott anyagok hulladékait.

Miért nem száll meg minket e téren is a külföld utánzása? Lám a művelt francziák fővárosának még a csatornái is milliókat jövedelmeznek, melyekből élelmes vállalkozók kihalásznak minden bőr-, csont- és zsirhulladékot, a mik a gondos felhasználás daczára odakerülnek, miből nemcsak tetemes hasznót élveznek, hanem sok száz munkásnak nyújtanak keresetet.

Külföldön a vágóhidak bél-, szőr- és trágyahulladékaival nem fertőzik meg az egészséges levegőt, hanem a vágóhidak mellé a hulladékok értékesítésére megfelelő gyárat állítanak fel. Utóbb a müncheni vágóhid mellé építettek oly gyárat, a mely a vér és egyéb hulladékok feldolgozásával foglalkoztat nagyszámu munkásereget.

Minálunk is időszerű volna ezzel foglalkozni és minden nagyobb városban egy a vágóhídi forgalomnak megfelelő trágyagyárat létesíteni, mert a trágyának nagy értéke van.

Szeged iparosaihoz!

Boldogult elnökünk, Kalmár István elhunytával az ipartestület elnöki széke megürülvén, időszerűnek látjuk, hogy az érdeklődő iparosok a megürült elnöki szék betöltése végett tanácskozássra összeüljenek, e célból kérjük iparostársainkat az ipartestület házában folyó hó 12-én, hétfőn délután 5 órakor tartandó értekezletre megjelenni.

Több iparos.

Kereskedelmi és iparkamarák.

A szegedi kereskedelmi és iparkamarának 1902. évi december hó 16-iki ülése.

Szarvady Lajos elnök megnyitván az ülést, előterjeszti a kulai ipartestület által küldött gyászlapot, elnöke: *Stverteczky Pál* elhunytáról és jelenti, hogy a gyászeset fölött a kamara részvétét fejezte ki az ipartestületnek.

Elnök előadja, hogy: a porcellánból készíthető egészségügyi cikkek hazánkban is előállíthatnak A beszerzési forrásokról részletes felvilágosítást nyújt a magy. kir. kereskedelmi muzeum (Budapest, V., Váci-körút 32.)

Jolsva és Szamosujvár r. t. városok képviselőtestületeinek szabályrendeletei, melyekkel a házalást a város területén a szokott kivételekkel eltiltották, jóváhagyattak.

Déronya községben minden szerdán, állatfelhajtás és helypénzszedés nélkül, hetivásár engedélyeztetett

Elnök előterjeszti a temesvári társkamara átiratát, mely szerint a hazai iparcikkeknek fürdőhelyeken való elárúsítása tárgyában buzdító fölhívást intézett kerülete fürdőigazgatóságához, Továbbá a Bettelheim Miksa és társa cég átiratát, melyben köszönetet mondva a kamarának a részére megküldött czimjegyzékért, közli, hogy az ajánlott iparosokkal mielőbb összeköttetésbe lép.

Kulinyi Zsigmond titkár előterjesztést tesz a kamarai iroda november havi tevékenységéről a következőkben.

1902. évi november hó folyamán az iktatóba érkezett 247 ügydarab, az iroda pedig kiadott 597 darabot.

Kulinyi Zsigmond titkár tudomására hozza az ülésnek, hogy a szakirodalmi alap utazási ösztöndíjának odaitélése ügyében, az alapot szolgáltató kamarák küldötteivel december 8-án értekezletet tartott és hogy december 10-én a kereskedelmi miniszteriumnál járt el több kamarai ügyben. Tudomására hozza még az ülésnek, hogy Szabó Gyula másodtitkárral együtt decz. 14—15-én Zentán vett részt az iparosok értekezletén és a kiállítási bizottság tanácskozásán.

A kereskedelemügyi miniszter véleményadás végett megküldi Beszán község részére a házalás eltiltása tárgyában alkotott szabályrendeletet és a vonatkozó iratokat. — Az osztályok javaslatot tesznek, hogy a szabályrendelet jóváhagyása mellett adassék vélemény.

Szeged város rendőrkapitányi hivatala véleményadás céljából megküldi Klonkay Andor szegedi köteles-mester folyamodását, melylyel engedélyt kér a napi piacokon való elárúsításra.

Az iparosztály oly véleményt ajánl, mely szerint nem volna megadandó a kért engedély, mert a kivételes engedélynek azon indoka, hogy folyamodó más megélhetés hiányában a napi piacon való árusításra utalva volna, — nem

forog fönn, a kereskedelemügyi miniszter ur pedig csupán ily esetben, méltányosságból adná meg az engedélyt.

A kolozsvári társkamara átirata érdekében, melylyel támogatás céljából megküldi a kolozsvári pékiparosoknak a sütőipar vasárnapi munkaszünete tárgyában tett fölterjesztését. A kamara meghallgatta az érdekelteket, a kik egyértelműleg nyilatkoztak, hogy a fölterjesztett érvek helyénvalók és hozzájárulnak a kívánsághoz, hogy a vidéki pékműhelyekben a munka ne 11 óraker, hanem esti 9-kor legyen megkezdhető.

Olvasztatott az ipartestületek országos szövetségének átirata, melyben kéri a kamarát, lépne be a szövetségbe tagul. — A kamara ezen átirat fölött később fog határozni, mikor már ismerni fogja a kerületbe tartozó ipartestületek erre vonatkozó elhatározását, ez alkalommal Lábdy Antal beltág odanyilatkozott, hogy az ipartestületek országos szövetségének létesítését nem tartja szükségesnek.

Pfeifer Sándor vaskereskedő, a „Magyar Vaskereskedők Lapja“ belszaktársa, céljául a székelyföldön meghonosítandó házi vasipar érdekében a westfáliai háziipar tanulmányozását tűzte ki, melyet terjedelmes és megokolt értekezésben ismertet.

Az elnökség az 1884. évi XVII. t.-cz. 175. §-a értelmében az 1903. évre alakítandó ipartanácsok tagjainak megválasztására tesz, egyelőre hat törvényhatóságot illető előterjesztést.

Megválasztottak: a hmcársárhelyi ipartanács rendes tagjaivá: *Konstantin Péter* kereskedő és *Lázár István* iparos, földbirtokos, póttagokul: *Kokocai Mátyás* kereskedő és *Patócs István* iparos.

A Bács-Bodrog vármegyei ipartanács rendes tagjaivá: *Lebach Konrád* cservenkai nagykereskedő és *Krieg Béla* apatini iparos, póttagjaivá: *Schneider Vilmos* torzsai kereskedő és *Wehman István* apatini iparos.

Baja városi ipartanács rendes tagjaivá: *Drescher Gyula* kereskedő és *Somogyi Emil* szeszgyáros, póttagjaivá: *Weidinger Salamon* kereskedő és *Mikolits Ignác* iparos.

Szabadka városi ipartanács rendes tagjaivá: *Lányi Mór* kereskedő és *Pausits János* iparos, póttagjaivá: *Horovitz Ignác* kereskedő és *Lendvay Antal* iparos.

Ujvidék városi ipartanács rendes tagjaivá: *Krón Károly* kereskedő és *Brunner Ede* iparos, póttagjaivá: *Fischer Bernát* kereskedő és *Menráth József* iparos.

Zombor városi ipartanács rendes tagjaivá: *Falcione Gusztáv* kereskedő és *Pekanovits András* iparos, póttagjaivá: *Goldfahn Sándor* kereskedő és *Frey Imre* iparos.

Az elnökség előterjeszti, hogy a bajai ipartestületi hitelszövetkezet agyagipari szakcsoportja részére kilátásba helyezett munkagépek beszerzésére megbízást kapott a technológiai iparmuzeum a keresked. minisztertől és fölhívja a kamarát,

hogy a gépek használata, valamint az adományozás feltételeinek betartása fölött ellenőrzést gyakoroljon és tapasztalásairól 1906-ig minden évben jelentést tegyen.

A kamara az ipari czélok előirányzatából, mint az előző években, a szegedi nőipariskola főtartási költségeire 300 korona segélyt és érdemes szegény tanulók ösztöndíjára 100 koronát.

A kereskedelmi czélok fedezéséből 20 koronát szavazott meg a kereskedelmi tanonciskola szegénysorsu tanulóinak tanszerekkel való ellátására.

A zentai kiállítás rendező bizottság vezetőivel történt írásbeli és szóbeli tárgyalások után a titkár és a másodtitkár együttesen Zentán jártak és résztvettek az ipartestület által a városi közgyűlés-terembe összehívott iparos értekezleten, és a rendező bizottság ülésén. A megjelent nagyszámú iparosok lelkes érdeklődést tanúsítottak a rendezendő kiállítás iránt és nyomban 40 zentai iparos jelentkezett kiállítóul a különböző iparágakból.

A kiállítás rendező bizottság ülésén a rendezés kivitele képezte a tanácskozás tárgyát, melyek során a kamarai titkár érveléseinek sikerült elejteni azon előző törekvést, hogy a kiállítás ideiglenes épületek emelésével a zentai népkertben rendeztessék és e helyett olyképp határozott egyértelmű megállapodással a bizottság, hogy a kiállítás az e czélra teljesen megfelelő központi népiskolában nyer elhelyezést, hol 15 terem nagy folyosókkal és két tágas udvar áll rendelkezésre. Ez a megoldás sokkal kevésbé költséges és így a sikerre biztató kilátást nyújt. E mellett még a rendezési munkálatok keretét is megállapította a bizottság nagyobb vonásokban.

A kamara a zentai ipartestület támogatást kérő folyamodását pártolólággal terjeszti föl a kereskedelemügyi miniszterhez.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara decz. 27-én tartotta havi ülését, lovag Vest Ede kamarai elnök szívélyesen üdvözölve a megjelenteket, megnyitja az ülést és a következő jelentést terjeszti elő:

A jövő évi vendéglői kongresszus alkalmából rendezendő élelmiszer-kiállítás ügyében szűkebb körű értekezlet tartatott, melyen a kamara képviselőin kívül a temesmegyei gazdasági egyesület kiküldöttei is résztvettek.

Érdekeltek körök a kamara figyelmét külföldi reszelőgyárosok utazóinak visszaéléseire hívják fel. Ezek az utazók úgy járnak el, hogy bőbeszédűségükkel reábirják a feleket egy próbamegrendelésre, melyet azután rendszeren sokkal nagyobb terjedelemben, középminőségű árukkal és sokkal drágább áron szállítanak, mint a monarchia első gyárai. Ez üzelmek egy a fogyasztó közönséget, mint pedig az illető gyári termelést érzékenyen károsítván, a kamara megkerestetik,

hogy a reszelőkkel kereskedőket nagyobb óvatosságra intse.

A kereskedelemügyi miniszter a kamara pártoló felterjesztésére Hinzman János temesvári kaptafakészítő üzemének versenyképes fejlesztésére egy 2 lóerejű elektromotort adományozott.

A kamara vonatkozó köriratára Grosz Gyula (Oravicza) marillavölgyi árucarnok-tulajdonos közli, hogy nemcsak ezen fióküzletében, hanem oraviczai főüzletében is lehetőleg honi eredetű cikkekkel igyekszik eladni.

A kamara hivatása minden ága terén derékas tevékenységet fejtett ki.

Az elmúlt év eredményei természetesen a szorgos együttműködés folyamánai s ezért elnöklő kellemes kötelességének tesz eleget, a midőn mind saját, mind az elnökség nevében őszinte köszönetet mond a kamara tagjainak azon buzgó támogatásért, melyet a kamara vezetősége irányában minden alkalommal tanúsítottak.

Az azután felolvasott titkári jelentés szerint az utolsó teljes ülés óta 482 ügyszer érkezett be és 467 ügyszer intéztetett el. Kamarai illeték címén 7210.85 kor. folyt be az adóhivataloktól.

Mága János titkár beszámol a Bettelheim M. és Tsa bpesti cég honi árucarnokában tett látogatásáról, a midőn is felette kellemesen lepte meg azon tapasztalat, hogy nevezett cég buzgó igyekvéssel kutatja a kereskedelmi forgalomban szereplő sokféle cikkek honi beszerzési forrásait illetőleg, a cég maga is utmutatással és eszközökkel szolgál azoknak versenyképes előállítására. A kamara elhatározta, hogy a vállalatot a legmelegebben támogatja.

Plósz községnek hetivásárok engedélyezése iránti kérvényét a kamara elutasítólággal véleményezi, Orsova község házalási szabályzatát ellenben pártolni határozza.

A kamara, a vonatkozó felszólításnak eleget téve, jelentését oly értelemben fogja a keresked. miniszterhez intézni, hogy a posztókereskedőknek külön iparigazolvány váltása nélkül engedjék meg ruhamegrendeléseknél a mértékvetel, kötelesek azonban a ruhákat önálló szabóknál elkészíttetni.

Ezután következett az elnökség javaslata karácsonyi árubazárok létesítése ügyében. Áthatva azon meggyőződéstől, hogy a helyi ipar megismertetése legkönnyebben alkalmi kiállítások által érhető el, a jövőben a város a helybeli szaktestületek és a Temesvári Ipari Hitelszövetkezet közreműködésével, ilyenmő alkalmi kiállítások rendezése javasoltatik. E czélból az elnökség megbizatik, hogy a nevezett tényezőket közös értekezletre meghívja és az eszmét a kamarai kerület nagyobb központjaiban keresztülvitelre ajánlja. Továbbá elhatározza az ülés, hogy az építendő kamarai székház tervezetének gondoskodás tárgyává tétessék egy, hazai iparcikkek eladására szolgáló állandó csarnokhelyiség.

Az ülés végével Keppich B. Manó kültag emelt szót, hogy a közelgő újév alkalmából saját és a kamara nevében mélyen átértzett szerencsekívánatait fejezze ki lovag Vest Ede kamarai elnöknek, a kinek bokros érdemeit és fáradhatatlan, eredménydus tevékenységét méltatja. A teljes ülés erre telkes éljenzés közt az elnöknek jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. Lovag Vest szívélyes szavakkal viszonzván a szerencsekívánatokát, őszinte köszönetet mond a kamara tagjainak buzgó támogatásukért és elismeréssel adózik a kamara kötelességű, tevékeny hivatalnokai karának. Mága János titkár a kamara tisztikara nevében köszöni az elismerést és az elnöknek, valamint a kamara tagjainak boldog újévet kíván.

(Nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül a részelőgyárosokra vonatkozó elnöki jelentésben a „*Monarchia*“ szó használatát és szeretve hisszük, hogy a kamara nem közös-ügyes, hanem tisztán magyar érzelmű lévén, ezen kifejezés csak nyelvbottlásnak tudható be. Szerk.)

Elnöki előadás: Kolozsvár 1902. decz. 30.

A kávéházi iparnak záros számhoz kötése érdekében a budapesti kávésök társulata a miniszterhez terjedelmes feliratot intézett; mielőtt határozná a miniszter, tudni kívánja a kamarák véleményét. A közgyűlés Nagy Gábor kamarai tanácsos jól megokolt javaslatát fogadta el, amely szerint a kávéházi ipar ügye a vendéglői iparral együttesen és pedig a képesítéshez való kötéssel intézendő el s ez esetben a záros számhoz való kötés mellőzendő, mint amely a kérést úgy sem oldja meg. A kávéházak tultengése ellen czélszerűbbek a szigorú rendőri intézkedések s azok komoly alkalmazása. Súlyt helyez a javaslat arra is, hogy a vendéglői és kávéházi személyzet megfelelő szakoktatásban részesíthessék.

Az elnökség jelenti, hogy a kamarának a cipész-szabászi tanfolyamok érdekében tett fölterjesztésére a miniszter egyelőre a deési és kolozsvári tanfolyamok költségeit engedélyezte Lengyel Károly cipésmester vezetése mellett; a kamara más városaiban rendezni kért tanfolyamok felett a miniszter később fog nyilatkozni.

A posztókereskedők jogkörének szabályozása érdekében a kamara azon véleményt nyilvánította, hogy a mértékvétel jogát a kereskedő épen úgy, mint a ruhák készítését csak képesítéssel bíró szabók által gyakorolhatja, amint azt több miniszteri döntvény szabályozza. A mértékvétel a szabóság kiegészítő részét képezi.

Az ipartestületek nagyváradi országos értekezlete által alakítani tervezett ipartestületi országos szövetségbe a kamara készséggel lép be, ha a szövetség tényleg megalakul. (De, hogy miért, azt indokolni vagy megmondani ellejtették. Szerk.)

Iparpártolás.

Megütődik az ember józan gondolkozása, ha évről-évre olvassa a statisztikából, hogy csipke, szalag, női kalap és selyem stb. behozatala alkalmával mennyit adunk ki. Ugylátszik, hogy minden el kel a mit behoznak, mert más-kép nem ismétlődnek az minden évben még fokozottabb mérvben. Vajjon az említett s méreg drágán megfizetett czikkeket kik fogyasztják? Többnyire a *magyar nők*. És ezt tapasztalhatni minden nap. Csak például hozok fel egy esetet: Egy polgár leánya keresett egy francia czég által szállított kalapot az itteni öt női kalapkészítőnél, a mit ezeknél és isten tudja hány kereskedésben nem kapott. Nem volt drága neki az idő, a költség, hanem beutazott Kolozsvárra, de ottan sem kapott. Fölirt Bécsbe (még szép tőle, hogy nem Párisba, a mit valószínűleg azért mellőzött, mert míg a francia divatot majmolja, a francia nyelv előtte ismeretlen), hogy onnét küldjenek.

Hogy a bécsi üzlet, a melyhez fordult, a kívánt kalapot megküldötte-e, azt nem tudom, hanem úgy hiszem, elég ügyes volt arra, hogy az illető nőt saját készítményével csapja be. De ez a rossz nyavalya nemcsak a jobb modu polgárok között divik, hanem az alantasabb hivaltalt viselő karnál is. Többek között egy a közéletben magát jó magyarnak valló, évi 600 frt fizetéses hivatalnok (kinek egyéb vagyona nincsen), feleségét ismerem, ezen nő látott N. N. grófnő ruháján egy selyem krém betétet, utánna járt megtudni, hogy az illető grófnő honnan szerezte be s megtudta, hogy Brüsszelből, tehát költséget nem tekintve, meghozatta azt.

Ilyetén minden küzdelem hiába való a magyar ipar fellendítésére, mert azt a magyar nők maguk gátolják meg. Az utóbbi megjegyzésemre sokan azt fogják mondani, hogy: „*légy férfi, ha férfi vagy s ne engedd a hozzád tartozó nőknek a hazafiatalan dolgok elkövetését, hisz házádnál te vagy az erősebb.*“ Ezek elméletnek jók, de szeretném látni az így vélekedőknek többségét, hogy miként tudnak a női szeszélyen felülkerekedni, mikor a női hiuság, vagy nem tudom én mi, azt meg nem engedi.

Az igaz, hogy a magyar nő jó magyar, még ha nem magyar ruhába öltözik is, sőt bizonyos alkalmakkor még áldozatot is hoz a haza oltárára, de akkor, a midőn saját személyéről, a *divatról* és arról van szó, hogy itt vagy ott található fel azon eszköz, melylyel hiuságát ki-elégitheti: *akkor nagyobb részénél rége minden magyarságnak*. Mindezekből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy addig, a míg a hozzánk tartozó nők az ezen téren való hiuságukból el nem engednek, hiába való a magyar ipar fellendítése iránti törekvés, az sikertelen marad, mert ők akaratumk ellenére orrunknál fogva vezetnek bennünket.

De lássuk csak, mind ilyenek-e a nők? Nem szólva a földmives és a közép osztályról, mely utóbbihoz az iparos elem is tartozik. Látnunk sokakat, de nagyon sokakat, hogy midőn a közélet terén működnek s akkor, midőn a sokaság között ténykednek, oda kiáltják: „*A magyar érdeket kell felszínre hozni, áldoznunk kell a haza oltárára, mert csak így bizonyítjuk be, hogy magyarok vagyunk, a magyar érdeket mindenek fölé kell helyezni; legyen jelszavunk ez: minden magyar legyen, mert csak akkor lesz hazánk nagy és boldog!*“

Azonban, ha szűkebb körben beszéd tárgyát képezi például az iparügy, oda lyukad ki bírálatuk, hogy „*mit is akarnak iparosaink, hisz élehetetlenek, nem tanulnak, nem tudják utánozni a külföldiek leleményességét, izlését*“ stb. Én ugyan sokat nem várok a művelt elemeinktől, de akkor, midőn a közéletben hangoztatják jó magyarságukat, kötelességük lenne szűkebb körben, az egyes osztályokban is oda munkálni tudásukkal, szellemi fölényükkel, hogy öntsenek ösztönt iparosainkba a tanulásra, hogy versenyképtiséget szerezzenek maguknak. Ha ezt megtennék, akkor lennének igazi hazafiak, jó magyarok. Ellenben mit kell tapasztalnunk, többek egész nyíltan mondják, hogy: „*mit is akarnak, azt, hogy korpá közé keveredjem, hogy megegyenek a disznók? Süssék, főzzék meg magukat egymás közt, nem bajlódom velök. Igen, ha megfizetik, eleget teszek azon ügyben, melyre felkértek; azonban, hogy én ügyükben fejemet törjem, tárgyaljak velük: igen a . . . Hogy is értekezsem velük, hisz értelmük oly alantus fokon áll, hogy bosszantana, ha kötelezve lennének közöttük mozogni.*“

Ilyen a remény a magyar ipar fellendítése tekintetében. Küzd! törjed magad magyar iparos, hisz látod, hogyan támogatnak. Milyen szép jelszó is az: „*Pártoljuk a magyar ipart!*“ Pártolják is azt kegyetlenül!

Azon legyünk tehát, hogy pártoljuk mi magunkat, sorakozzunk, csoportosuljunk, szövetezzünk!

Torda, 1902. decz. 31-én. B. F.

(Nem szabad oly sötéten látónak lenni, kedves munkatárs; vannak és ezután még inkább lesznek magyar nők és urak, akik a magyar ipar érdekében készséggel lemondanak a féle semmit érő fényűzési kedvtelésről, kivált ha szüntelenül azon dolgozunk, hogy iparkészítményeink minden téren a tökély fokát elérjék. Nem osztjuk nézetét abban, hogy kizárólag a nők volnának a tényezők a magyar ipar pártfogásában. Mi — habár a nőket szerfelett tiszteljük is — nem tulajdonítunk nekiök oly befolyást egyéniségünkre, hogy az esetleges nagy zási hóbortjaikat vakul követni tartoznánk; mi férfiak legyünk férfiak a talpon és mihamarább bebizonyul majd, hogy tudunk — ha akarunk — segíteni bajainkon.)

A hazai ipartestületek központi bizottsága a következő körlevelet küldötte valamennyi ipartestülethez:

A hazai ipartestületek közp. bizottságától.
5195/902.

Tekintetes Elnökség!

Az ipartestületek központi bizottsága fölhatalmazta aollirott elnökséget arra, hogy az eddigi szokástól eltérően a nagygyűlésnek ne csak kivonatos jegyzőkönyvét, hanem annak lefolyásáról naplót szerkesszen.

Ez a napló tartalmazza mindazokat a javaslatokat, melyek a kézműiparosok körében ez idő szerint fölmerültek, ezenkívül a napló főleg arra való, hogy iparosaink óhajait és felszólalásokban foglalt igazmondásokat a kormány és parlament tagjainak is hiven tudomásukra hozza, hogy meghallgassák panaszainkat mindazok, kik rajtunk segíteni hivatva volnának, végre, hogy a későbbi nemzedék is tudomást szerezzen e naplóból a mai kor iparosainak kívánalmairól és óhajairól.

A nagygyűlés lefolyásának gyorsirói fölvétele, a napló egybeállítása, kinyomatása és szétküldése oly tetemes anyagi áldozattal jár, hogy az előkészítő bizottság a napló egy példányának árát 4 koronába állapította meg, a napló terjedelme 5 folió iv, azaz 80 nagy kéthasábos oldal.

Reméljük, hogy a tek. elnökség vezetése alatt álló testület is elfogja ismerni a napló szükségességét, czélszerűségét és nem fogja elmulasztani a naplónak egy vagy több példányban való megrendelését. A napló megrendelhető a hazai ipartestületek országos központi bizottságánál. (Budapest, VI. ker., Uj-utca 4.)

Kiváló tisztelettel a „Hazai ipartestületek központi bizottsága“ nevében:

Gelléri Mór,
kir. tanácsos jegyző.

Thék Endre,
elnök.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetlen férjem, *Kalmár István* vég-tiszteleten Szeged város tár-adalmának minden osztályában megnyilatkozó kegyeletes részvétért fogadja a mélyen tisztelt közönség hálás köszönetemet.

Különös hála kötelezett a „Szegedi Ipartestület“ elöljárósága, mely testületileg fejezte ki részvétét és első volt megtört lelkem lesújtó bánatában osztozni. Továbbá köszönetet mondok a Kereskedelmi és Iparkamarának, az elnökség által tolmácsolt meleg részvétért, valamint a Polgári Dalárdának szivreható gyászdaláért, ugy a többi résztvevő egyleteknek és mindazoknak, kik a vég-tiszteleten való részvétükkel osztoztak mérhellen bánatomban.

Szeged, 1903. január 7-én.

Özv. Kalmár Istvánné
és családja.

Megnyilatkozás az ipartestületek országos szövetsége ügyében.

(„A Mi Lapunk“ részére.)

Válasz a szegedi kereskedelmi és iparkamara 3325/902 számú megkeresésére.

Az „Ipartestületek Országos Szövetségé“-re vonatkozólag a legnagyobb sajnálatunkra ki kell jelentenünk azt, hogy az országos szövetségbe ipartestületünk nem lép be tagul, miután annak a jelenlegi időben szükségét nem látjuk be. Vannak az országban kereskedelmi és iparkamarák, iparegyesületek, ipartestületek központi bizottsága, a melyek bőségesen ellátják utbaigazítással az összes hazai ipartestületeinket, a melyek mindenkor szívesen állnak rendelkezésére iparosainknak, mindenféle ügyben.

Nem fogadhatjuk el már azért sem, mert ez főlegesen költségeket róna az ipartestületeinkre, a melyeknek nem teherviselésre, hanem támogatásra van szükségük.

Hogy ha mi ezen szövetséget elfogadnánk, úgy a kereskedelmi és iparkamarákról, az iparegyesületről, az ipartestületek országos központi bizottságáról szegénységi bizonyítványt állítanánk ki, úgy tünne föl a dolog, mintha azok nem volnának képesek az ipartestületeket tájékoztatni és nekik utbaigazítással szolgálni.

Tudjuk azt mindnyájan jól, hogy a Nagyméltóságú kereskedelem és iparügyi miniszterium után az iparkamarák azok, melyek iparügyekben mindenkor a közvetítő hatóságot képezték az iparosok mindenféle ügyeiben és szívesen állnak rendelkezésére jelenleg is.

Most már kérjük, mi szükség van a szövetségre, a mely ha létrejönne is, mindenkor alsóbbrendű intézmény lenne az iparkamaráknál, az ipartestületeknél és az ipartestületek központi bizottságánál és így csak neveltségessé tennék önmagunkat akkor, a midőn ezen intézményt elfogadnánk, vagy abba tagul belépünk.

Nekünk nem szövetségre, hanem önálló vámterületre, az iparigazolványok kiadásának megszorítására, a *tanoncok, segédek családiasabb, jobb nevelésére*, a kontárok megfékezésére, oly szövetséges raktárakra, a melyek munkát adnak és közvetítenek, az idegen árucikkek kiszorítására, a szabad ipar, ipartörvényünk bűnének korlátozására, van szükségünk. Hogyha ezek meglesznek, úgy akkor elmondhatjuk: hála Isten! most már majd csak megélünk a mi saját becsületes munkánkból, nem igen lesz szükségünk idegen támogatásra.

Előljárási megbízásból
Temerin, 1903. évi január hó 4-én,

Jóny István, ipart. jegyző.

Reméljük, hogy ezen értelmes ipartestület fentközlött határozatát hazánk összes ipartestületei magukéva teendik és elhárítanak maguktól oly költségeskedést, mely nélkül mindnyájan meglehetünk.

Levél.

Tek. Szerkesztőség!

Hogy mult cikkemnek nem volt kellő eredménye, azt a tek. szerkesztőség gyaníthatja, a mennyiben a karácsonyra Vásárhelyre tervezett gyűlésen való részvételre sem ott, sem nálam nem jelentkeztek. Az az, hogy egy jelentkező volt Reisinger Gyula barátom, h.-m.-vásárhelyi sőtömester személyében, ki egyuttal azon nézetének adott kifejezést, melyet a tek. szerkesztőség is javasolt, hogy a gyűlést Szegeden tartjuk meg. Engem a gyűlés helyének megállapításánál pusztán az vezérelt, hogy az egyedül Makón ne legyen, nehogy egy közérdekű dolog keresztülvitelénél olybá tűnjek fel, mintha én, ki az azzal járó fáradságtól tartózkodok, így nem lettem volna ellene annak, ha többen találkoztak volna, kiknek nézete Szegedre irányul.

A sikertelenség felett őszintén sajnálkozom, ellenben arról biztosíthatom a tek. szerkesztőséget, hogy tervem keresztülvitelében elcsüggedő hatással az nem volt és ebbeli buzdítását a tek. szerkesztőségnek szívesen veszem.

Ha az igen tisztelt sőtömester társaim tudnák, hogy mily közel van és mily jó uton halad célom keresztülvitele és annak megtörténte mily óriási módon lendítené a sőtőipart, úgy bizonyára nem lennének közönyösségek által saját magok ellenségei.

Hiszen mult cikkem még csak oda irányult, hogy a kalács és kenyeres kofáknak köztisztaság és közegészség szempontjából való megrendszabályozását vigyük keresztül és nem mertem oly vérmes reményeket fűzni az ügy tulajdonképeni eredményéhez, hogy azokat a kalács és kenyeres kofákat, kik készítményeik mennyiségével a megengedett házi ipar keretét nagyban tullepik, képesítésre s így iparjog váltásra lehetne szorítani.

A nagybecskereki sőtömesterek tették ez irányban az első lépést és ha működésüket nem is lehet ma még eredményesnek mondani, de az ut egyenetlen van egy igen fontos miniszteri határozattal, mely b. lapjokban annak idején egész terjedelmében közölve volt, melyben bár nem akarja a miniszter elvben kimondani, hogy ezen házi iparág mikor közelíti meg a sőtőipar keretét, de konkrét esetek felmerülésekor meghagyja az illetékes iparhatóságoknak, hogy tegyék az ügyet vizsgálat tárgyává és állapítsák meg, hogy forog-e fenn tullepése a házi ipar üzési jognak.

Mi makói sőtömesterek, ez irányban tettük meg a lépéseket, illetve egy csomó kalács és kenyeres kofa ellen feljelentést tettünk az iparhatóságnál és kizártnak tartom, hogy az ne állapítaná meg azokkal szemben a házi ipar tullepését, kikről bebizonyítható az, hogy átlag 2—4 vagon lisztet dolgoznak fel évente; a mint pedig iparjog váltásra szorítottak, önként kö-

vetkezik velök szemben is az ellenőrzés kiterjesztése s a mint pedig ezek helyzete súlyosbítva lesz, létszámuk legalább harmadrésze apad.

Mint említettem, nem kételkedem az ügy sikeres helyi módon való megoldásában, de azért kívántam volna bele vonni az ép oly nagyon érdekelt Szentés és Vásárhely városokat is, mert minél többen kérelmezik ezen állapot megszüntetését, annál komolyabban foglalkoznak vele a miniszteriumban, hová az ügy felbbezések folytán kerülni fog.

Nagy foku érdeklődéssel nézek elébe a helybeli iparhatóság döntésének, mit annak idején szívesen fogok közölni azon reményben, hogy az által fel tudom kelteni azok érdeklődését, kiknek nem lett volna szabad visszariadni a kezdeményezés fáradsalmaitól sem.

Makó, 1903. január 6-án.

Löwenbach Benedek.

Kalmár István temetése.

Elkisértünk végső utadra; az ipar érdekekért emberöltőn keresztül küzdő lelked, jobb hazába költözött; fáradt tested vissza szállt az édes anya földbe, örök nyugalomra. Koporsód körül az utolsó tisztelet megadására találkozott Szeged város társadalmának minden osztálya, ott voltak hatóságunk részéről *Pálffy Ferencz* polgármester, *Rainer József* főkapitány, több városi tanácsnok, számos tisztviselő; a kereskedelmi és iparkamarát Szarvady Lajos elnök és Kulinyi Zsigmond vezették, a *Polgári Dalárdát Kompolti Ábrahám* elnök vezette. Az ipartestület nagyszámu tagjainak élén *Lábdy Antal* ipartestület alelnöke állt. Az iparos ifjusági egyesület, számos más egyesületek és körök, melyek részint fátyollal bevont disz-zászlóval, részint gyász-lobogókkal ugyszint „*A Mi Lapunk*“ bizottsága és szerkesztősége részéről többen jelentek meg a Bécsi-körut 24. számu gyászháznál, melynek nem csak tágas udvara telt meg a boldogult tisztelőivel, hanem a körut járdáin és a fasorban egész a Szt.-Háromság-utczáig hullámozott a résztvevő közönség sokasága.

Az egyházi szertartás pont 1/2 3 órakor kezdődött a gyászház zsufolva megtelt udvarán; gyönyörű napsugaras idő kedvezett, mely a temetési szertartás vallásos áhítatát emelte.

A koporsót hosszú sor fáklyavivő iparos kísérte a Bécsi-körut sarkáig, a hol *Barmos György* ferenczrendi házfőnök segédletével bevégezvén a tisztségét, átadta a halottat a belvárosi egyháznak, hol *Varga Ferencz* plébános, két káplánával teljesítette az egyházi szertartást.

Ezután a számos koszorúval elhalmozott koporsó mögött a polgári dalárda foglalt helyet félkörben, meghatóan énekelve el szomorú gyászdalát.

Ismét megindult a menet, lassu lépésben elért a Kálvária-utczába, a hol a gyászszertartás utolsó része folyt le.

A beszentelés után a Polgári dalárda ismét gyászdalt énekelt s midőn a szomorú hangok elnémultak, *Lábdy Antal* ipartestületi alelnök mondott megható gyászbeszédet, melyben kifejezést adott azon tisztelet, szeretet és ragaszkodásnak, melyel Szeged város iparosai a megboldogult emlékének tartoznak, az ipar terén kifejtett elévülhetlen érdemeiért.

Ezzel elbocsátották drága halottunkat, örök pihenőjére, a belvárosi temető egyik diszes sírboltjához, a mely most egy tevékeny munkás, egy igazi iparos porait őrzi.

Hogy még a halála után is folytassa az iparosok iránt mindig tanusított jóindulatát, végrendeletben hagyta meg, hogy három iparos egyesületnek 1000 k. alapítványt tesz következő felosztással:

1. *A szegedi ipartestületnek* 600 koronát, melynek évi kamata egy önhibáján kívül elszegényedett iparosnak, halálának évfordulója napján adandó ki.

2. *Szegedi iparos ifjusági egyesületnek*, melynek kamatait az egyesület elnöksége időnkint meghatározandó célra fordíthatja.

3. *A szegedi polgári dalárdának*, a kamatok hova fordítását az egyesület választmányára bizza.

Aldás és béke hamvaira!

* * *

„*A Mi Lapunk*“ külön kiadásban tudatta a gyászbeszédet a szegedi iparosokkal, mely jelentést vidéki olvasóink lapunk mellékletekint kapják.

Rendeletek és elvi határozatok.

A vándorüvegesek házalhatnak. A budapesti üvegkereskedők arra kérték a kereskedelemügyi minisztert, hogy az üvegárukkal való házalást tiltsa el. A miniszter döntött ebben az ügyben s teljesítette az üvegkereskedők kérelmét, kimondván, hogy *üvegáruval* sem magyar, sem osztrák polgárnak nem szabad házalnia. E tilalom alól azonban kivéti a miniszter a vándoripart és az ablakbevegést, a mit a vándorüvegesek vándoripar-igazolvány alapján ezután is végezhetnek. Ezt a kivételt a miniszter különösen a felvidéki tót üvegesek érdekében tartotta szükségesnek. Leiratában figyelmezteti a hatóságokat, hogy az ő kötelességük ellenőrizni, hogy az illetők igazán vándoripart gyakorolnak-e. Együttal lelkükre köti a hatóságoknak, hogy a felvidékiek kivándorlását csak úgy akadályozhatják meg, ha ezeket az embereket jóakarattal támogatják.

„A MI LAPUNK“ TÁRGZÁJA.

Iparosaink társadalmi helyzetéről.

Levél Ernő barátomnak.

(Folytatás.)

Van társadalmunknak egy beteges saját-sága: az úrhatnamság. A szó maga megmagyarázza értelmét és tartalmát, mely abban áll, hogy általános törekvésünk való értékünknel többnek, nagyobbak látszani és ezt sokszor úgy akarjuk elérni, — legalább önmagunk előtt — hogy a másikat kevésbe vesszük, lebecsüljük, miben sem nyilatkozó, csak képzelt főlényünket ráerőszakolni, elismertetni igyekszünk. Az ebben nyilvánuló egyéni hiúság kielégítésének nagyon jó alkalom a hivatalnoki pálya és ez annál inkább, minél kevesebb az illető egyén szellemi tartalma. Sehol oly rideg, kimért, főlényes, nem egyszer sértő hangot nem lehet találni az érintkezésben, mint a mi hivatalaink jó részében. Ennek lehetősége csábos, büvös erővel vonzza az említett betegségben sinylődőket; beteges rendszerünket igazolja ennek megtűrése. Nagyobb mértékben van ez megalsóbb, mint magasabb hivatalainkban, mert a betöltött állás és az érvényesülni vágyás aránya fordított.

E kifogásolható érintkezési mód káros hatással van a hivatalnoki rendszer működésének eredményére: csak végszükségben és másként el nem intézhető ügyben keressük fel a hivatalokat és inkább kárt szenvedünk ügyeink körül, sem hogy a hivatalokba kelljen mászkálnunk. Pedig kinek van több érintkezése és dolga a hivatalokkal, mint az iparosnak! Az ott szerzett benyomások természetesen elég alkalmasak azután ennek a nézetnek a kialakulására, hogy az ugynevezett értelmiségek lenézik az iparost, holott a kiinduló pont többször rossz szokás, mint rosszakaratu hiba, mert azt a hivatalnoki kar egy tagja sem fogja vitatni, hogy a hivatalok nem a közönség érdekében szerveztettek volna. Ha más lesz a hibás hivatalok érintkezésének hangja az oda kénytelenülő közönséggel szemben, kipusztul a lenézésről táplált vélemény gyökere. Ennek további haszna lesz, hogy a hivatalnok és iparos osztály tagjai egymást megértve, megszűnik a köztük látszó ellentét; egymás jelentőségét becsülni, egymást tisztelni, egymást támogatni fogják.

Különböleg meggyőződve, hogy a hivatalnok osztályra is áll az, a mit az iparos osztályra vonatkozóan jeleztem, hogy az érintkezés módja és a más állásokról táplált egyéni nézet bélyegét sűti az illetőre és a kifogásolható bánásmód és vélemény nyilvánítás első sorban azt itéli el — hiányos műveltségűnek, aki azt modorával mintegy kierőszakolja. Többszörös tapasztalások alapján mondhatom megnyugtatósodra, hogy a helytelen felfogás alapja egy-egy

kifizetetlen, beperesített számla. Hogy azután az ily nézet ellenében szükségét lásd csak gondolni is a védekezésre és magyarázatokra: azt alig hiszem, mert nem volna arra érdemes és méltó.

Ugy veszem észre, hogy a felpanaszolt balvélemény életereje mindinkább gyengül s közeleg a kimulás ideje. Ezzel majd megszűnik az is, hogy az iparos és értelmiségi osztály között házasságok útján való közeledésük legfőbb rugója a vagyoni legyen. Ez a minden érzelmi elem hiányától lévő rideg számítás nem alkalmas az úr áthidalására. Mihelyt az iparososztály művelődés útján az önmaga helyzetét javítani, emelni fogja és ez uton mintegy meggyőzni tudja majd az értelmiséghez másodsorban számítottakat, hogy a nemzetgazdasági jelentőségénél fogva az ő működése a termékenyebb, fontosabb, becsesebb és hasznosabb, de mindenesetre egyenrangú: egyik osztály tagjai sem fognak a felett gondolkodni, hogy a vélt és féltett közbecsülés szempontjából lehetséges-e a közeledés. Ha ezt elértük, végbe ment már a szükséges összeolvadás is és az előítéletek romjain felépül és megerősödik az államot egyedül erőssé, hatalmassá tenni tudó igazi polgári egyenlőség.

Az elmondottakban nagy és általános vonásokban rajzolt képét adtam a mai helyzetnek. Sokat lehetne még e tárgyról írni, de az elmondottak, ha azokat megérteni akarod és elfogadhatónak tartod, elég kell, hogy legyenek helytelen nézeted megváltoztatására. És akkor megszűnik majd pályaváltoztatásra irányuló, itt-ott még feltűnő vágyad. Még csak egynek a megszivvelését kötöm a lelkedre. Ha mindenki ott és azon a helyen, melyre részint saját elhatározása, részint az akarata körén kívül eső kényszerítő körülmények állították, teljes kedvvel, szívvvel-lelélekkel végzi munkakörét és tölti be hivatása teendőit; ha érzékeny becsülettel és erős kötelességtudással valósítja meg kitűzött célját; akkor egyuttal megadta működésének értékét, elismertette annak hasznát és elnémitott minden gáncsolni próbálkozó hangot; nem fogják zavarhatni a csak rosszakarathból fakadható és ép azért számításba sem vehető kicsinyeskedő vélemények. De a mi ennél is több, meg lesz a mivel sem pótolható önelégültség, a mindennel és mindenkivel szemben a férfias nyugodt önérték tudata. Az életben ennek számos követendő példáját találhatod. Ohajom, hogy tettekkal áruld el azt, hogy megértettél.

F. F.

Felhívás.

Olvasóinkat felkérjük, hogy a mennyiben oly esetek jutnak tudomásukra, hogy közhivatalok kiirt szállításoknál a magyar ipart mellőzik, ezen eseteket lehetőleg kimerítően tudassák szerkesztőségünkkel.

H I R E K.

— **A t. előfizetőink köréből** vett nagyszámu ujévi üdvözeteket és szerencsekívánatokat ez uton köszönjük őszinte iparostársi szeretettel. Adja a Gondviselés, hogy t. iparostársaink támogatásával közjavunk érdekében kifejtendő munkásságunkat siker koronázza! Arra kérjük, ne szünjenek meg terjeszteni „A Mi Lapunkat“, mert minél többen leszünk, annál befolyásosabbá válik működésünk. Testvéri szeretettel kérjük Önöket, hogy bármily iparérdekű ügyben bizodalommal forduljanak hozzánk, hogy jogos óhajainknak megvalósulásában segédkezhessünk.

— **Köszönet a szegedi sajtónak.** Kalmár István szegedi ipartestületi elnöknek elhunytá alkalmával a napi sajtó a szegedi iparosok gyászában oly részvétet tanusított, hogy el nem mulaszthatjuk ezért ugy az össziparoság, mint a magunk nevében is őszinte köszönetünket nyilvánítani. *A szerkesztőség.*

— **Az Országos Iparegyesület** végrehajtó bizottsága Matlekovits Sándor elnöklete alatt ülés tartott, a melyen a többi közt a következőket intézte el: A kereskedelemügyi miniszter tudatta, hogy a budapesti mechanikai és órási ipari szakiskolát azok közé a szakiskolák közé sorozta, a melyeknek elvégzése *munkakönyv váltásra és két évi gyakorlat után a mesterség önálló folytatására jogosít.* Értesítette továbbá a miniszter az egyesületet, hogy képviselőtében a tarifabizottság tagjává Thék Endrét nevezte ki. A bizottság részére az igazgató egybegyűjtötte a *sütőipar szabályozására* vonatkozó anyagot, s ezt a bizottság Neuschloss Marczel bizottsági tagnak adta ki tanulmányozás végett. A bizottság tudomásul vette az egyesület *csukorkagyártási szakosztályának* megalakulását és az új szakosztály társelnökét, Schmidl Henrik Jánost az igazgatóságba meghívja. A szakosztály első elnöke Gerbaud Emil választás útján tagja az igazgatóságnak. Hasonlóképpen meghívott az igazgatóságba az *ujjálakult butor- és rokonipari szakosztály* új elnöke, Csepreghy János is.

— **Az iparpártoló szövetségről.** Vettük az alábbi sorokat: „Tagja vagyok a szegedi iparpártoló szövetségnek, jelen voltam az ismeretterjesztő bizottság ülésén is a minap. Igen szép nyilatkozatokat hallottam ott, hogy miképen is kellene föllendíteni a pangó magyar ipart. Végignéztem közben a tisztelt urakon. A ruhájuk szövete angol, a kalapjuk bécsi gyártmány, a cipőjük módlingi, az ingük rumburgi, az órájuk svájci, a nyakkendőjük osztrák, — szóval minden, amit rajtuk láttam, idegen — és ezek a jó urak milyen hévvel és lelkesedéssel beszéltek a magyar iparpártolásról!“ Közöljük ugyan ezeket az igazat mondó sorokat, de valljuk be, hogy ez nemcsak az uraknál van így, hanem még iparosaink között is felette sokan vannak, kik

bolból szerzik be azon szükségleteiket, amelyeket becsületes magyar munkáskezek ép jól elkészíteni képesek volnának. Söpörjünk csak kedves barátaink saját portáinkon, hadd lássák szomszédaink miként kell jó gazdának lenni, majd követik a többiek is példáinkat! Próbáljuk csak meg, ne vásároljunk oly kereskedésekben, ahol előszeretettel pártolják a külföldi ipart s a magyar nemzetnek ártanak. Ha ezt tesszük, sok minden másképp lesz.

— **A szegedi iparhatósági megbízottakat** e hó 7-én délelőtt választották meg. A szavazás eredménye a következő: Katona János építő, Kosóczky Pál csizmadia, Nemesovits György fazekas, id. Cserzy Mihály borbély, Demján József bádogos, Engel Lajos könyvkötő, Halmos Bálint órás, Tóth Ferencz szobafestő, Kaszta Antal szobafestő, Konkoly Ferencz lakatos, Varga János asztalos, Paral Pál hentes, id. Váradai József asztalos, Fejős Ferencz lakatos, Szabó Ferencz cipész, Szakáll József szabó, Steiner Lajos női-szabó, Schütz János sütő, Szögi Gyula cipész, Robelly Aladár építész. Póttagok: Császár József lakatos, Korpássy József szabó, Nátly József hentes, Schütz István sütő.

— **Vegyünk példát Jáva szigetétől.** 69 soerabayi (Kina) kereskedő szerződésileg kötelezte magát, hogy a „Handelsvereiniging Amsterdam“ czégtől, mely ott 10 millió forint tőkével dolgozik, többé mitsem vásárol. Jáva sziget előkelő bankjai (a Java Bank, a Nederlandsche, Handel Maatschappij, a Holland-indiai Leszámitoló társaság) közbeléptek és kijelentették, hogy a bojkotáló czégek váltóit nem fogják leszámítolni. De a kinaiak megmaradtak elhatározásuk mellett és a bankok hat hét eltelté után kénytelenek voltak engedni. — Ha a magyar kereskedelmi világ előkelőségei megszivlelnék, hogy mit lehet egyöntetű eljárással elérni, ugy az ez idő szerint el nem érhető önálló vámterület nélkül is bojkotálni lehetne hazánkból azon osztrák vagy külföldi ipartermékeket, a melyek hazánkban teljes megelégedésünkre előállíthatnak, a mivel ők a saját érdekeiknek is jobb szolgálatot tennének, mintsem a mit a magyar iparérdekeknek lábbal tiprásával elérhetnek.

— **Iparosifjak táncmulatsága.** A hódmezővásárhelyi iparosifjak önképző-egylete febr. hó 1-én az iparegyelet nagytermében zártkörű táncmulatságot rendez. A rendező-bizottság elnöke Molnár János, alelnöke Dura Lajos, pénztárnoka Riesz Ferencz.

— **A kulai ipartestület** által a rokkantjai segélyezésére megejtett gyűjtés folyamán 66 K. 74 fill. folyt be.

— **A Szeged-kerületi iparmuzeum** a szegedi kereskedelmi és iparkamara házában nyitva áll vidékiek részére naponta, helybeliek részére vasárnaponként.

— **Gyufa.** Drinápolyból írják, hogy gyufát most majdnem kizárólag a monarchiából szállítanak, miután a kartell leszállította az árakat. (Ismételjük kérésünket, odahatni, hogy a konzulok külön tárgyalják a magyar és külön az osztrák tartományok érdekeit, hogy módunkban legyen észlelni, vajon halad-e a magyar ipar és kereskedelem?)

— **A szabómunkások és munkásnők** szegedi csoportja megalakult. Az egyesület tagjai 60 fillér beiratási és heti 20 fillér járuléknak pontos beszolgáltatása ellenében nemcsak a magyar, hanem a külföldi testvéregyleteknél is anyagi segélyben részesülnek és így ezen szakegylet valóban nemes úton indult meg. Legmelegebben üdvözljük ezen szakcsoportot és kívánjuk, hogy az anyagiakon kívül — a mi csak szükség esetében lesz nyújtva — közmívelődési és erkölcsi céljait is minél nagyobb mérvben gyakorolja, a mire a vezetőségnek kell, hogy gondja legyen.

— **Meghívás.** Az alsóvárosi népkör föl-hívta a szegedi ipartestület elnökségét az iránt, hogy az ipartestület kebelében is mozgalmat indítson a kolozsvári Mátyás szobor megtekintésére. Ugyanily fölhívást intézett a város többi egyletei és köreihez is és kéri, hogy a folyó hó második felében bizottságot küldjön ki, a hol a kirándulás iránti intézkedéseket megbeszéljék.

— **A szegedi nőiparpártoló-egylet** e hó 10-én, a *kiállítási bizottság* pedig 13-án tart ülést.

— **A budapesti (ipari) munkaközvetítő intézetnél** az e heti kimutatás szerint 4919 munkás keres foglalkozást, kik között majdnem minden iparág képviselve van; hiányzik azonban és munkát kaphat helyben: 2 nagykoru órás, 1 gombkötő, 3 szitakötő; vidéken: 1 sodronyhengerelő és huzó, 1 puskaműves, 1 tűzi kovács féderes munkára, 1 szücs, 1 borbély parókakészítő ki románul beszél, 1 gallértisztító, 2 fehérenemű tisztító és vasaló, 10 könyvkötő, 15 német dongafaragó, 2 kosárfonó. Keresnek továbbá: vidéki kendergyárban kendertisztítási munkásnőket, 70 munkásnőt conserv-gyárban, 10 suroló napszámosnőt, szakácsnőt kaszárnyai kintinba, harisnyakötőnőt, nádszékfonónőket, női-, férfi-, fehérenemű és kárpitos varrónőket, könyvkötő- és hajtogatónőket. Inasfiukat felvesznek: asztalos, aranyműves, bádogos, cipész, fényező, fa- és műsztergályos, kárpitos, könyvkötő, lakatos, férfi- és női-szabómesterek, kereskedők, nyomdák és gyárak. Tanuló leányokat pedig: könyvkötők, virágkészítők, nyomdák, gyárak és varrodák. Jelentkezni kell az intézetben VIII. k., József-körut 36. sz. a.

— **Az ipar új vívmánya,** az összehajtható szálló. Ez a legújabb amerikai találmány. A szálló zárt állapotban olyan, mint a vasuti málhakocsi. A rendeltetési helyen azonban a kocsit szétkapcsolják, falazatokat illesztenek

beléje s az egész tért, mely ötször-hatszor nagyobb területet foglal el, mint egy vasuti kocsi talapzata, egyes szobákra osztják. Most a butorokat is összeállítják s a szálló, mely utazó lovar-társulatok használatára van szánva, kész és vilamos világítással, fürdőhelyiséggel stb. el van látva. A kocsiból szállóvá való átalakuláshoz csak egy órai munkára és négy emberre van szükség.

— **Nyakkendőgyár Szegeden.** A napokban a nőipariskola igazgatónője pár soros levél kíséretében tiszteletpéldányokat küldött egy szerkesztőség számára a szegedi nyakkendőgyár készítményeiből. A szerkesztőség azonban a következő megjegyzést teszi a tiszteletpéldányokra: „A nyakkendők elég csinosak ugyan, de nem új divatúak. Valami újítást kellett volna készíteni, hogy kelendőbbé, kapósabbá legyenek a szegedi nyakkendőgyár készítményei. Aztán mit keresnek a nyakkendőn az az angol felirások? A közönséget ez valósággal megteveszti. Azt hiszik majd, hogy ezek is külföldi gyártmányok. Ha a szegedi nyakkendőgyár angol földre akarja vinni készítményeit, ám akkor alkalmazza az angol felirást, a Szerbiába szállítandókon akár a cyril-betűket, de a helyben és az országban eladásra kerülő nyakkendőkön csakis magyar felírás legyen. A szegedi nyakkendőgyár tulajdonosa, amint tudjuk, bécsi lakos, akinek az ilyen aprólékos dologra nem terjed ki a figyelme; a szegedi kereskedelmi és iparkamara azonban azért van, hogy az ilyen idegenből betelepült vállalatot utbaigazításokkal lássa el.” Mond valamit a lap, de nem osztjuk nézetét mindenben. Mi nem tartjuk egyáltalában megengedhetőnek, hogy mást mint magyar jelzést használjon a gyár készítményeinél, ne szégyelje, hogy magyar, ép úgy, mint az angol vagy más nemzetbeli; különben nem érdemli meg a magyar gyár elnevezést.

— **A szigetvári ipartestület** mult évi augusztus hó 24-én tartott rendkívüli közgyűlésében hozott azon határozatát, a mely szerint a mult évi márczius hó 16-iki közgyűlésen egy koronára leszállított tagdíjak újból évi 2 kor-ra emeltettek fel, a kereskedelemügyi miniszter most jóváhagyta.

— **Böráru Bulgáriában.** Szófiából írják, hogy Bulgária a mult év első három negyedében a monarchiából 419.217 fr. értékű talpbőrt importált (a mult év megfelelő időszakában 365.259 fr.) Ugyanezen idő alatt az olasz talpbőrkitel 335.887 frankról 152.088 frankra csökkent. Az utóbbi időben Olaszország a középszerű talpbőrt 2.70 frankon ajánlotta Várnába hajóra állítva, Franciaország I. minőségű vikszborjubőrt 7.75—8.15 frankon, II. minőségűt 7.00—7.50 frankon kínált tuczonként (8—10 kgr.) Marseillebe hajóra téve. Francia chevreaux tuczatja 30—50 frank Marseilleben hajóra téve.

— **Mezőgazdasági gépek.** Brazília Sao Paulo városában az ottani gazdasági és ipar-egyesület mezőgazdasági gépekből és eszközökből állandó kiállítást rendez. Bővebb részletek megtudhatók az egylet titkárától, Dr. Siqueira Campos senatortól Sao Paoloban.

— **Szövött árak Ruscukban.** A lefolyt november hóban ezen árakban meglehetősen élénk volt az üzlet és tavaszi szállításra tetemes megrendeléseket adtak fel. Hollandiából 70.000 fr. értékű kanavászt, Németországból 30.000 fr. értékű különféle pamutárut, Olaszországból 100.000 fr. ára barchetet és Ausztriából (de sajnos, a mi szegény üldözött hazánkból semmit), nagyobb mennyiségű lenárut rendeltek. Fonáláru 120.000 fr. értékű rendeltetett; érkezett 24 000 kgr., részben Magyarországból. Varrócézernát (20.000 kgr.) Németország, jutaárut Ausztria és Magyarország szállít, melyek az angol versenyt kiszorították.

— **„A kereskedelmi muzeum konzuli közleményei“ ez egyszer nem beszél „monarchiáról“.** Azt mondja ugyanis, hogy a rumán belügyminiszter statisztikája szerint 1901. márcz. 19-től 1901. okt. 10-ig 47,411 külföldi munkás érkezett Rumániába. Ezek között 16,532 magyar, de egyetlen osztrák sem volt. Sajnos, hogy kormányunk ezen és hasonló adatok nyomán még mindig késlekedik a magyar ipar és munkásnép megmentésével és mindig csak az osztrákok megakadt szekerét tolja előbbre.

— **Tejgazdasági készülékek** a szi-bériai vajkivitel nagyarányu emelkedésére. Egy angol jelentés ennek kapcsán arra utal, hogy tejgazdasági készülékeknek igen jó piacot lehetne találni Szibériában.

— **Kivitel Cairóba.** Egy cairói cég, mely megszerezte a m. kir. Kereskedelmi Muzeum kiviteli czimtarát, képviselőnek ajánlkozik hazai terményekre és gyártmányokra, nevezetesen paprikára, lámpahengerekre, hajlított fabutorra, droguákra stb. Figyelmeztetjük kiviteli cégünket, hogy ezen cég felől, ha ajánlatot tenne nekik, értesítésért forduljanak a m. kir. Kereskedelmi Muzeum igazgatóságához, mielőtt az ajánlatot elfogadnák.

— **Nemzetközi gép- és vasáru kiállítás.** A londoni Kristálypalotában 1903. évi márczius 2-án nemzetközi kiállítás nyílik meg, mely május 31-ig lesz nyitva és a melyen minden rendbeli gépek és vasból készült mindenféle árak, sőt agyagárak, ékszerek stb. effélék kerülnek bemutatásra. A kiállítás nem bir hivatalos jelleggel, de üzleti szempontból ajánlatos abban részt venni.

— **Kivitel Kréta szigetére.** Egy caneai cég magyar gyártmányok, nevezetesen liszt, rizs, gyufa, keményítő, üvegárak, horgany, üzleti könyvek, papírárak stb. bevitelével óhajt foglalkozni. A cégéről bővebb részletek megtudhatók a m. kir. Kereskedelmi Muzeumnál.

Hasznos tudnivalók.

(Ezen rovat alatt állandóan közölni fogunk a gyakorlati életben előforduló hasznos tudnivalókat, hogy azokat adandó alkalmakkor t. olvasóink értékesithessék.)

A méz valódiságának megállapítása. Erre nézve igen egyszerű módot ajánl egy szászor-szági mezőgazdasági szaklap, mely a következő: A kísérlet tárgyát képező mézből két evőkanálnyit tiszta üvegbe kell tenni, ahhoz háromszor annyi alkoholt önteni és a keveréket jól felrázni. Ha a méz hamisítva van, kevés idő múlva fehéres lecsapódás fog mutatkozni, míg a hamisítatlan tiszta méz az alkoholban teljesen feloldódik és nem hagy hátra semmi csapadékot.

Aranylakk: 1 Rp. Világos schellak-oldathoz 0.5%-os boraxoldatot és tetszés szerinti mennyiségű acidum picrinicumot adunk, vagy II. Rp. Acidi picrici 5.0 Acidi borici 1.0 Sanguinis draconis 2.0 Solve in vernici laccae spirituos 200.00.

A lámpaüvegek megrepedésének megakadályozása. Tegyük a lámpaüveget edénybe, hideg vízbe s állítsuk a tűzhelyre, hogy a víz lassan felforrjon. Midőn felforrt, vegyük le s hagyjuk az üveget addig benne, míg ki nem hült. Ekkor vegyük ki, tisztítsuk meg, töröljük szárazra s tegyük a lámpára. Az így kezelt lámpaüvegek úgy megszilárdulnak a vízben, hogy a lámpa lángjától nem repednek meg. Hasonló kezeléssel a poharakat, az agyag- és porcellán-edényeket is megvédehetjük a gyors eltöréstől.

A len-, kender-, gyapot-szöveteket tartóssabbakká tehetjük, ha azokat egy ideig cserkivonatban áztatjuk. A cserkivonatot úgy készítjük, hogy egy kilogramm jó minőségű csert 10 liter forró vízzel leöntünk és a vizet óra múlva leszűrjük. Oly zsákok, melyeket 24 órán át ezen oldatban áztatunk, 2—3-szor oly hosszú ideig tartanak, mint azok áztatás nélkül tartottak volna.

Vállalatok és árlejtések.

(Az e rovatban közölt ajánlati versenyekről — melyek érdekelhetik gazdasággal is foglalkozó iparos, valamint kereskedő olvasóinkat is — bővebb felvilágosítással készséggel szolgálunk, ha a kérdésekhez a megfelelő válasz-bélyeg van csatolva.)

A nagybányai m. kir. bányai igazgatósághoz különféle munkagépek, nevezetesen: 1 drb egyengető esztergapad, 1 drb Spahing-gyalupad és 2 drb függőleges furógép szállítása iránt. Bánatpénz 5%.

A m. kir. postatakarékpénztár gazdasági osztályához (Bp. IV., Hid-u. 4.) az ülésterem részére szükségendő butorzat és függönyök szállítása iránt. A munkálatokra vonatkozó rajzok, valamint a részletes feltételek ott megtekinthetők. Határidő: f. évi január hó 31.

A cs. és kir. szab. déli vaspálya társaság üzletigazgatósága az 1903. év folyamán magyar

vonalai számára szükséges villamos izzólámpák és ivlámpaszemek szállítására pályázatot hirdet. Az ajánlatok f. évi január hó 20-ig az üzletigazgatóság iktató hivatalához nyújtandók be.

Pozsony város tanácsa betoncsatorna építésére árlejtést hirdet. Az ajánlatok folyó évi február hó 24-ig a városi számvevősnél nyújtandók be. Előírányzott összeg 21,400 korona. A munkálatokra vonatkozó részletes feltételek a városi mérnöki hivatalnál megtekinthetők.

A deési kir. törvényszék elnöksége a Szamosújvárott emelendő kir. járásbirósági épület és fogház felépítési munkálata iránt pályázatot hirdet. Előírányzott összeg 121,414 kor. 60 fill. A munkálatokra vonatkozó tervrajzok és részletes feltételek a fenti kir. törvényszék elnökségénél megtekinthetők, illetve megszerezhetők. Bánatpénz 5%. Határidő: f. évi február 3.

A szamosújvári vasút-részvénytársaság az 1903. évben az alább csoportonként felsorolt anyagok és szerszámok szállítását fogja zárt írásbeli ajánlati tárgyalás útján biztosítani. A szükséges anyagok és szerszámok, melyek kisipari üzemben is előállíthatók, a következők: kefekötő úruk: festő-, mázoló- és fénymázolóecset, meszelő, óras és teleptisztító kefe. Rézműves-, bádigos- és fémiparcsikkek; lámpa- és lámpás-alkatrészek, jelző lámpa, olajos palack, sárgaréz személykocsi felszerelések. A minták és rajzok szerint szállítandó tárgyak mintái vagy rajzai ugyancsak ezen anyagszerkezési osztályban tekinthetők meg, vagy ott az önköltségi ár megítélésével megtekinthetők.

Országos vásárok.

- Jan. 14. Böös, Déva, Balaton-Füred, Gernyeszeg, Kokova, Kuti, Mező-Laborcz, Nagy-Zernit.
 Jan. 15. Bátorkecsz, Bittse-Lehota, Czegléd, Diószeg, Dombrád, Edelény, Eger, Galgóc, Máty, Megyaszó, Nagy-Léta, Szinye, Tiszadob.
 Jan. 16. Adony, Gyarmata, Temes-Hidegkut, Marikó, Liptó-Tepla
 Jan. 17. Dévaványa, Magyar-Lápos, Maros-Vásárhely, Szucsány, Tiszolcz, Jamnicza (Horvátország), Llyubecicza (Horvátország).
 Jan. 18. Alsó-Vereczke, Bodzás-Ujlak, Debreczen, Facset, Gálszécs, Győr, Jászládány, Nagy-Kapornak, Korond, Lokca, Ócsa, Ozora (Tolna, Örményes, Szepes-Véghely, Zemplén-Ujlak, Vajdarcse, Várna, Verpelét.
 Jan. 19. Broczko, Csesztreg, Csóka, Csorba, Hibbe, Kaál (Marostorda), Maklár, Mező-Örményes, Szvidnik, Teregoa, Tótvrad.
 Jan. 20. Ballatincz, Buza, Fekete-Ardó, Félegyháza, Gáttaja, Hunfalva, Jablonka, Kassa, Ladamér, Magyar-Nagy-Zsombor, Maiss, Menhard, Nyirbátor, Búd-Szent-Mihály, Tapolcsány, Vintenez, Zsarnócza, Eszék (Horvátország), Kőrös (Horvátország).
 Jan. 21. Felső-Szivány, Verbócz.
 Jan. 22. Geletnek, Mehádia, Nagy-Szombat, Sajó-Udvarhely, Szendrő, Széplak, Sztára, Ungvár.
 Jan. 23. Buziás, Kendilona, Nagy-Almás, Nagy-Surány, Rimaszécs, Salgó-Tarján, Djakovár (Horvátország).
 Január 24. Bicske, Kurima, Mező-Méhes, Pruzsina, Szász-Keresztur, Nagy-Tábor (Horvátország).

Vásárváltozások.

Nagy-Tapolcsány községben az 1903. évi február 5-ére eső marha- és a február 10-ére eső kirakóvásárok, az 1903. évben kivételesen február 12-én, illetve február 17-én, továbbá a május 21-ére eső marha- és a május 26-ára eső kirakóvásárok május 14-én, illetve május 19-én és végül a június 25-ére eső marha- és a június 30-ára eső kirakóvásárok június 18-án, illetőleg június 23-án;

Ungvár r. t. városban az 1903. évben a január 19. és 20-ára, továbbá a június 8. és 9-ére és végül a szeptember 7. és 8-ára eső országos vásárok az 1903. évben kivételesen január 26. és 27-én, június 26. és 27-én, július 15. és 16-án, és augusztus 31. és szeptember 1-én fognak megtartani.

Szerkesztői üzenetek.

T. olvasóinkhoz legyen szabad azon kéréssel járulnunk, hogy sziveskedjenek lapunkat oly czimiek beküldésével támogatni, a kikiről értelmiségünknek fogva feltehető, hogy „A Mi Lapunk” diszes táborához csatlakoznak, ha megismerik czélunkat. Melynek teljesítéséért fogadják már ezuttal is köszönetünket.

Méltóságos *Abonyi Emil*, keresk. miniszteri tanácsos *Budapest*. E hó 2-ről kelt becses sorainak lrtokában, köszönettel veszszük tudomásul szives közleményét. Öszinte bizalom sugalmazta szavainkat, a midőn Méltóságodnak figyelmét hívtuk fel az alakulóban lévő török-kanizsai iparostületnek ügyeire, a mit annál inkább kötelességünknek tartottunk, mivel — sajnos — a torontálmegyei viszonyok ismeretében, képtelenek vagyunk megbizni az ottani intézőkben. Legyen szabad ez uttal is hálás köszönetet mondanunk az iparosok iránti édeklődéséért és kérjük, érdemesítse továbbra is iparosainkat kegyes párfogására.

Berecz Gy., Csurgó. Öszinte köszönetünk szives éreklődéséért. Örömmel tudjuk, hogy táborunk folyton erősödik; iparosaink megértették szavainkat és méltányolják önzellen törekvésünket. Nincs megye, de talán egyetlen járása sem hazánknak, a hová — habár ez ideig még csak egyes példányokban — nem járna lapunk.

Heske Imre csizmadia-mester, *Vörösmart*. Jóindulatu tanácsát köszönjük. Egy szaktekintélynek igéretét birjuk, hogy legközelebb egy a bőripart érdeklő közleményt hozhatunk. Örvendünk, hogy „A Mi Lapunk” iránt érdeklődik és hogy azt iparos-körökben ajánlani sziveskedik. Nyugodt lehet, nem fog szégyenére válni. Üdvözlettel.

Löwenbach Benedek, Makó. Mi az iparügyi közigazgatás főnökében annyira megbizunk, hogy nem hallgathatjuk el bátorító szavainkat igazak erélyes követelése érdekében. Kérjük, tudassa velünk mozgalmuk eredményét és legnagyobb készséggel ajánkozunk segítségükre, ha gyenge erőnket igénybe venni óhajtják.

Zsolnai iparkidállítási bizottság. Legmelegebb üdvözlésünkkel értesítjük, hogy becses közleménye megérkezett. Igaz rokonszennvel kísérik mozgalmukat. Tul sok, már a nyomdában levő anyagunk miatt csak jövő számunkban ejthetjük sorját a közleménynek.

Szabó István ip. jegyző, Szilágy-Somlyó. Köszönjük. Küldöttük a lapokat. Kérjük további szives éreklődését. Üdvözlettel.

Bauer Károly iparostületi elnök, *Veszprém*. Szeretett leányának, Havracsek Antalnén urnónek elhunytá alkalmából fogadja öszinte részvétünket.

Balla János Tolna, Pintér Imre Kevermes, *Bozó Sándor* Kunágota, *Letusek János* Pozsony-Jóka, *Ferenczy György* Dombiratos, *Varga Ferenc* Szentes, *Tóth Gáspár* Moson-Szent-János. Elment.

Fehér Imre, Orosháza. A kérdéses lüzetet kiküldöttünk állítólag elveszítette; rendben van.

Lukács József iparhatósági megbiz. elnöke, *Balázsfalván*. Jó kívánságait szívélyesen viszonzva, köszönjük. Az előfizetést megkaptuk. Hol maradnak König sz-rkesztő ársunknak kilátá-ba helyezett balázsfalvai közleményei? Üdvözlettel.

Komlósi Máttyás, Tótkomlós. Szívesen vettük becses sorait, melyekre külön válasz ment; reméljük, hogy megkapta azt és hisszük, hogy szíves közleményeivel minél gyakrabban keresendi fel lapunkat.

Szabó Adám, Orosháza. Megkaptuk, csak tévesen került Önhöz az utalvány. A küldött 50 fillért tessék jövő előfizetésénél levonásba hozni.

Horváth Pál, Krausz Gyula, Nagy Imre, Orosháza. Ifj. Kaszta János, Kovács Endre, Békés-Csaba. Fehér urhoz intézett válaszunk Önöknek is szól.

Bene Pál, Nagyvárad. Szívesen várunk; ha ideje engedi, terjessze lapunkat Nagyváradon, a hol igen sok tisztos hívünk van; fáradozását elismerjük az eredményhez mérten.

R. A. Névtelennel nem levelezhetünk és nem érintkezünk. Tessék bemutatkozni és majd megfelelőnk érdemlegesen ohajának.

Kiss József, Békés-Csaba. Külön levél megy. *Rappoport Gyula, Szabadka*. Megtörtént.

Pintér István, Kevermes. Tervünkben van az új ipari szerszámoknak ábrákban bemutatása, ezt azonban költséges volta miatt még most nem tehetjük. Cso-dáljuk azon szemrehányását, hogy mi a gyá-osok szé-kerét toljuk, hisz ha figyelemmel kíséri irányunkat, úgy arról győződhetik meg, hogy hazánk fejlődő iparának méltó tárgyálásakor, mindig a kisiparosok érdekeit szolgáljuk, a mit hathatósban csak úgy folytathatnánk, ha maguk a kisiparosok is segédkeznek nehéz feladatunk teljesítésében és ohajait, bármily egyszerű szavakban, vélünk bizalmasan közölnék.

Sárosy Gyula, Orosháza. A segéd kereseti adóját maga a segéd tartozik megfizetni, a mennyiben azonban ő azt fizetni elmulasztaná, *arra az időre,*

a mig az egy helyen dolgozott és ő rajta az adó behajtható nem volna, a mestertől lesz beszédve. Leg-czélserűbb, ha a mesterek időközönként meggyőződnek róla, hogy a segéd teljesíti-e kötelességét az állammal szemben, a mit ha elmulasztana, az esedékes összegeket fizetéséből levonja, nehogy sajátjából kellessen azt megfizetni.

Kucses Károly, Makó. Becses sorait tudomásul vettük.

Kovács Sámuel, Hmvasárhely. Jogos panaszát a helybeni postánál is bemutattuk. Kivéve az utóbbi ünnepnapos heteket, mi a lapokat rendszerint pénteken tettük postára, de ha szombat délelőtti adjuk is fel, azokat Hmvasárhelyen még az nap feltétlenül ki kellene hordani.

Előfizetések elismerése:

Pintér István kovácsmester Kevermes, Sárosy Gyula Orosháza, Kucses Károly Makó, Kovács Sámuel Hmvasárhely Sip-utca 4., Bálint Ferencz szabó Makó, Ipartestület Búd-Szt-Mihály, Volentik Lipót Békés-Csaba, Orosházai ács- és kőműves-egylet, Ipartestület Szászváros, Körmeny Lajos Hmvasárhely, Garay János Hmvasárhely Nádor-utca 9., Kádár János bográr Hmvasárhely, Róth Antal, Szabó János, Katona Pál Buttyin, Mészáros Károly Jász-Árokszállás, Wimmer J. kenderfonógyári igazgató, Lukács József Balázsfalva, Szabó János Csurog, Tasch Antal Csurog, Berecz István Csurog, Benkő Mihály Csurog, Alt Lajos Szeged, Kiss József Békés-Csaba, Sztaszinka János Békés-Csaba, Nagy Antal Makó, Mága János Temesvár, Iparos Olvasó-Kör Békés-Csaba, Deák László Hmvasárhely, Ipartestület Nagyvárad, Dojcsák Károly Makó, Hézer Mihály, Orosháza, Szabó István Szilágy-Somlyó, Franciszti István Hmvasárhely, Körmenyi Ipartestület, Budapesti építőmesterek, kőműves, kőfaragó és ács-mesterek ipartestülete, Tárkány Imre Orosháza, Kiltwein Lőrincz Rigycza.

Kérjük olvasóinkat, kérdézősködéseik vagy megrendeléseknél, „A Mi Lapunkra“ hivatkozni leveleikben.

Haggenmacher * *
* * * * **Sörcsarnok**
SZEGEDEN,
Kelemen-utczában (a lóvasut mentén).

Helybeliek és vidékiek részéről
leglátogatottabb sörcsarnok.
Legjobb italok.
Kitűnő konyha, olcsó árak mellett.
Legfigyelmesebb kiszolgálás.
Változatos elsőrendű zenekarok.
Becsés látogatását kéri

Horváth János,
vendéglős.

A NAGYSZEBENI * * * * * FÖLDHITELINTÉZET
* * * * * **TÖRLESZTÉSES KÖLCSÖNÖKET**

4 1/2 % és 5 % záloglevelekben engedélyez rendkívül előnyös föltételek mellett földbirtokokra és nagyobb vidéki városokban — megelőző helyszíni szemle után — bérházakra is. A tőke a kamatfizetéssel együtt félévi részletekben törlesztetik 30 1/2, 38, 40 1/2 vagy 50 év alatt. **A kölcsönök készpénzben fizettetnek ki a záloglevelek teljes névértékében.** Kölcsönajánlatokat elfogad és minden fölvilágosítással készségesen szolgál

Halmi Mór,

„Bank- és Jelzálogkölcson-üzlete“
Szeged, Tisza Lajos-körút 27.

Pálffy Testvérek
vasöntőde és gépgyára
Szegeden, Kálvária-utca.

Gyárt:
Borsajtókat.
Felvonó darut.

ELVÁLLAL:
Gépjavitásokat, új gépek és gép-részek, vasöntvények készítését. Szij- és fogaskerekek, tengők, csapágyak-, gőzmalom-, téglagyár- és kendergyár berendezéseket.

KORAI ANTAL

H.-M.-VÁSÁRHELY, Buvár-utca 2-ik szám.

Első alföldi gőzreszelő-gyáros

elvállal minden e szakmába vágó reszelő- és aczeláru készítését legjutányosabban, gyors és pontos kivitelben.

ARJEGYZÉKET KIVÁNATRA DIJMENTESEN KÜLDÖK.

Vicskó Testvérek

kocsigyártók

Békés-Csaba, Zsidótemplom-utca.

Van szerencsénk a n. é. közönség figyelmét felhívni *kocsigyártó telephelyeinkre*, hol mindenemű *ruganyos kocsikat, teherszállító-kocsikat*, valamint minden e szakba vágó munkákat *gyorsan, pontosan és olcsón* eszközölünk.

ELSŐ SZEGEDI
HARISNYAKÖTŐGYÁR.

Babós Elek
kötszövő-gyára Szegeden.

Nagy raktár

minden e szakmába vágó cikkekéből.

Egyedüli beszerzési forrás saját készítésű egész vékony kötött harisnyákban.

Elvállal fejeléseket, még a vékony szövötteket is, 25—50 krig.

MUNKAKÖNYVEK legjobb kivitelben,
legolcsóbban kaphatók

Traub B. és Társa

könyvnyomdájában SZEGEDEN.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szegeden. Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műóras, főtálatója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

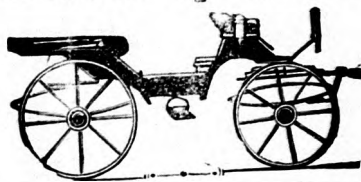
Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölhetők.

Az Alföld legnagyobb kocsigyártó telepe.

IFJ. HODÁCS JÁNOS

SZEGEDEN, Kistisza-utca 4. szám, Maros-utca folytatás.

Állandó nagy raktár

kész hintókból.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen.

Ha őszül a haja vagy szakálja, használja a
FRANKL-féle HAJFÉLTŐ-t.

A haját nem festi, hanem annak fiatal eredeti színét adja vissza. Utasítás mellékelve. 1 kis adag 1 kor. Nagy adag 2 korona.

Kaphatók egyedül a készítőnél: Frankl Antal gyógyszerárában Szegeden, Felsőváros, Szent-György-tér.

1000 és 1000 nő által dícsérve lesz a
Frankl-féle Serail-Arczcrème

Pár nap alatt elhűntet szeplőt, pattanást, májfoltot s más arcztisztítást igénylőket.

Egy tégely krém ára 1 kor. Serailcrém szappan darabja 70 fillér.

KUNITZER JENŐ

ortopéd és különlegességi cipész-üzlete
SZEGEDEN, Kossuth Lajos-szöglet,
szemben a Csikós-féle sörcsarnokkal

Kitűnő munkámmal a legkényesebb igényeket is legjobban kielégítem. Erzékeny lábaknál felette nagy gondot fordítok.

Gyors, pontos, gondos és olcsó munkát igényelve, kérem becses rendeléseit.

BRAUN JÁNOS
első alföldi hangszerkészítő és látszerészeti üzlete
Kárász-utca 7. → **SZEGEDEN.** ← Kárász-utca 7.

Ajánlja a legjobb minőségű, saját készítésű

FÚVÓ- és VONÓ-HANGSZEREIT

és ezek alkatrészeit, mint: legfinomabb olasz és német bélhúrokat, vonókat stb. Dús raktárt tart mindennemű hegedűk, gordonkák, gitárok, czipiterák, nagybőgők, tamburák, czimbalmok, sipolák (clarinetok), fuvolák, okarinák, harmonikák és különféle hangszerek, mindenféle rézfúvók és zenélő automatákból.

Nagy választék orrosleptők, szemüvegek, táv- és látosóvok, szesz-, hő- és légsúlymérők-, vízmértékek- és rajzszközökben.

Egyedüli készítője a megedzett rugékony acélszemüvegeknek. Javítások gyorsan és pontosan eszközöltenek.

Nagy képe árjegyzék ingyen és bérmentve.

Európában
versenyképessé emelt
óra, ékszer és látszer
elárusító-üzletemet és
javító-műhelyemet
megbővítvén, helyszűke miatt, mely 8 év óta fenáll, Szegeden, Kárász-utca 14. számú Vészits-téle házba, a Próféta szállóval szemben
helyeztem át.

Jobb felismerhetés végett a régi üzlet kirakata mellett alkalmazott **angol és szercecsen czegetábla** is ki van függesztve új üzletem kirakatai között. Az eddig tapasztalt szives pártfogást továbbra is remélve és kérve, maradok kiváló tisztelettel

MISI ZSIGA.

Törlesztéses kölcsön.

Városi bér- és lakházakra, telkekre, mezőgazdasági birtokokra, sőt még csak építkezés alatt levő bérházakra is a létező

legolcsóbb
jelzálogi törlesztéses
pénzkölcsön

nyerhető az alábbi évi annuitások mellett: **10 éves kölcsönöknél 12-82%-ra,**
20 éves kölcsönöknél 7-60%-ra,
30 éves kölcsönöknél 6-10%-ra,
40 éves kölcsönöknél 5-40%-ra,
50 éves kölcsönöknél 5%-ra,
mely százalékban ugy a kamat, valamint a törlesztéses hányad már befoglaltatik. Községi tartozások convertáltak a legolcsóbb kamatláb mellett. A fél részéről a kölcsön bármikor visszafizethető.

Pongrácz Mihály és társa
bank- és váltóháza
S Z E G E D E N.

Országos műfestészeti, iparművészeti intézet.

Főt. papságnak biboros hercegprimás Ó Eminenciája, 67,698. sz. a. és Tolnai Festetich Tasziló gr. ur ő nagymélt. által ajánlva. Az oktatást ő nagymélt. Császka Gy. kalocsai érsek ur nagylelkű adozatkészsége folytán olaszországi műfestők és műmárványozóktól nyertem.

Számos elismerő nyilatkozat.

!!!Pártoljuk a magyar iparművészetet!!!

Templomfestés stíl szerint. Gipszmárvány (stucco). Oltárképek, oltárépítés és márványozások. Tervek, rajzok készítése, nagyítása. Toronykereszt aranyozások állvány nélkül.

Olajba festett oltárképek festése művészi kiállításban bámulatos otelón.

1 kép 240 cm. m. 140 cm. széles	80-120	frt	ig
1 " 180 " " 120 " " 50-80			
1 " 83 " " 55 " " 25-58			

Szegényebb közsegek 25% engedményben részesülnek.

Legújabb találmányom **nedves falaknak szárazzá tétele** festés által, grundolás felesleges, hulladékok nem léteznek a

magyar új enyv né!

amely kizárólag csak nálam kapható. — **100 kilo 25 kor.**, úgy, hogy meghígítva egy kiló enyv **csak 4 fillérbe** kerül. De a festőnek azáltal is nagy előnyére van, mert oly kész enyvet kap, amelyet bármily vízzel megritkíthat, szagtalan, főzni nem kell és sok időn át tartható, mert nincs romlásnak kitéve.

BÁTORI (BLASKOVITS) MIHÁLY, műfestész,
Szabadka, VII. ker., Erdő-utca 66. sz.

Olvassuk! **Fontos!**

Nélkülözhetlen háztartási, ipari és gazdasági cikkek!

KIZÁRÓLAG HAZAI GYÁRTMÁNYU
legszelebb kivitelű kefeárúk a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

Hj. Vajda Sámuel
kefeárúgyár nagybani raktarában
SZEGEDEN, Vár-utca 1. szám.

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen utánvét mellett eszközöltenek.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Árjegyzék // kivanatra // ingyen // és bérmentve.

Rápolti, Kun és Tóth
műszövék,

alföldi lenárúk, finom kamuka asztal-neműek, jaquard-mintás és nyüstös-árúk s a székely házi szövött cikkek készítői

Székely-Udvarhelyen.

Alföldi képviselöte:
BABÓS ELEK kötszövénel
Szegeden.